

HUP trend

10-2016

Hrvatska udruga poslodavaca

mjesečni pregled glavnih trendova u gospodarstvu

Ekonomska aktivnost

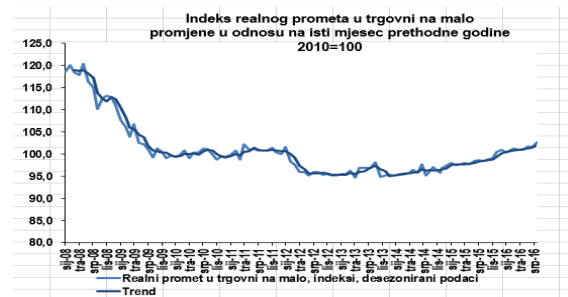
U kolovozu trend od 19. mjeseci rasta industrijske proizvodnje sa +2,5% i 24. prometa u trgovini na malo od +5,1%. Na ljestvici konkurentnosti WEF-a 2016. Hrvatska porasla za 3. mjesta na 74.

U kolovozu pozitivni trend rasta industrijske proizvodnje nastavlja se devetnaesti mjesec u nizu sa rastom od +2,5% na godišnjoj razini prema kalendarski prilagođenim indeksima,

nakon njena usporavanja u srpnju na +1,2%. Usporava rast prerađivačke industrije koja čini 77,9%, a raste +1,7%, dok pozitivni doprinos dolazi od opskrbe eklektičnom energijom i

plinom koja čini 15,2% a raste visokih +11,7%. Za prvih osam mjeseci 2016. industrijska proizvodnja porasla je za +4,3%, dok je prethodne godine rast u tome razdoblju bio +1,7%, Predvodila je rastom prerađivačka industrija sa +4,9% potaknuta i inozemnom i domaćom potražnjom. Trend rasta prometa u trgovini na malo u kolovozu zadržava se 24. mjesec u nizu i ubrzava na +5,1% što je najviše od

rujna 2007. kada je bio +6,7%. Prihodi od turizma bili su u drugom kvartalu +5,7% veći i iznosili su 2.056 milijarde eura, a za prvo polugodište rast je +6,7% i iznosili su 2.443 milijuna eura, što upućuje na poboljšanje rezultata u predsezoni. Hrvatska je na ljestvici konkurentnosti WEF-a 2016. porasla za 3 mjesta sa 77. na 74. mjesto, ali i dalje bitno zaostaje za EU CEE, dok je u EU28 26. samo ispred Cipra i Grčke. Osobito brine konstantni pad inovativnosti i tehnološke spremnosti

Životni standard i raspoloženje potrošača

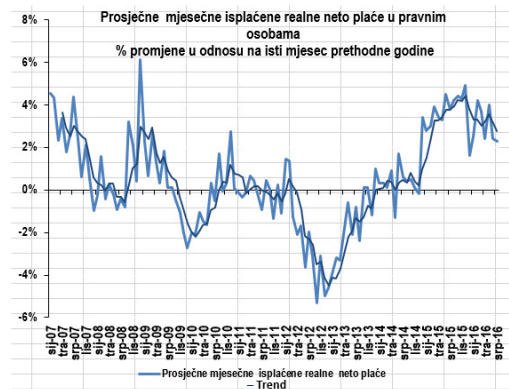
U srpnju isplaćene prosječne neto plaće veće +2,3% realno, +0,8% nominalno na godišnjoj razini. U kolovozu pogoršanje indeksa pouzdanja i očekivanja potrošača na godišnjoj razini

U srpnju zadržava se 20. mjesec na godišnjoj razini trend rasta prosječne mjesečne isplaćene neto plaće za zaposlene u pravnim osobama u Hrvatskoj, a veća je realno +2,3%, nominalno +0,8% i iznosila je 5.594

kuna. U odnosu na prethodni mjesec u srpnju isplaćene neto prosječne plaće po zaposlene niže su -1,6% nominalno, realno -0,9%. U prvih sedam ovogodišnjih mjeseci prosječna isplaćena mjesečna neto

plaća iznosi 5.663 kune, što je u odnosu na isto razdoblje lanjske godine nominalno više +1,5 posto, a realno za +3 posto. Za srpanj najviša isplaćena prosječna neto plaća bila je u zračnom prijevozu u iznosu od 9.758 kuna, a najniža u proizvodnji odjeće u iznosu od 3.390 kuna. U srpnju u odnosu na lipanj bilo je -3,4% manje plaćenih sati njih 169 Isplaćena neto satnica bila u srpnju 33,12 kuna što je na

godišnjoj razini više +9,2%, a u odnosu na prethodni mjesec više za +1,9%. Medijalna neto plaća za srpanj 2016. iznosila je 4.941 kunu. Brži rast plaća u prvom polugodištu od rasta BDP aktualizira kronični problem neusklađenosti rasta plaća i rasta produktivnosti. U kolovozu indeksi pouzdanja i očekivanja potrošača na godišnjoj razini bilježe pogoršanje, dok su na mjesečnoj razini očekivanja potrošača blago poboljšana.

Tržište rada

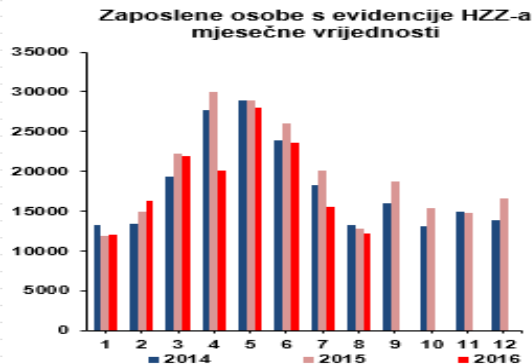
Trend pada broja nezaposlenih sedmi mjesec na 213.340 u kolovozu. U turizmu broj sezonaca za I-VIII dosegao 22.028. Daljnji pad stope registrirane nezaposlenosti u kolovozu na 13,1%

U kolovozu se nastavlja trend pada broja registriranih nezaposlenih pri HZZ-u sedmi mjesec u nizu i krajem mjeseca spustio se na 213.340 osoba što je apsolutno najniža razina od kada se prati od siječnja 1991. godine. U odnosu na isti mjesec prošle godine u ovome

kolovozu je 43.408 manje nezaposlenih odnosno -16,9%, a u odnosu na srpanj 3.749 manje nezaposlenih, a to je smanjenje za 1,7%. Broj zaposlenih sa HZZ-a u kolovozu je skromnih 12.192 osobe, a od čega 10.892 osobe na temelju radnog odnosa, što je -2,5% manje

nego prošle godine. I nadalje je oko 90% novozaposlenih na određeno vrijeme. Istovremeno je u kolovozu na godišnjoj razini povećanje za 12,2% broja brisanih iz evidencije na 8.202 osoba. U kolovozu zabilježeno je +3% više zapošljavanja na sezonskim poslovima nego u srpnju, a za +3,8% porasle su i prijavljene

potrebe za sezonskim radnicima. U prvih osam mjeseci potrebe za sezonskim zapošljavanjem bile su najveće u turizmu i ugostiteljstvu gdje je zaposleno 22.028 osoba, a iskazana je potreba za 23.794 sezonska radnika. Stopa registrirane nezaposlenosti u kolovozu spustila se na 13,1% što je za 0,2 p.b. niže u odnosu na prethodni mjesec a za 2,1 p.b. niže na godišnjoj razini.

Financijsko tržište i inflacija

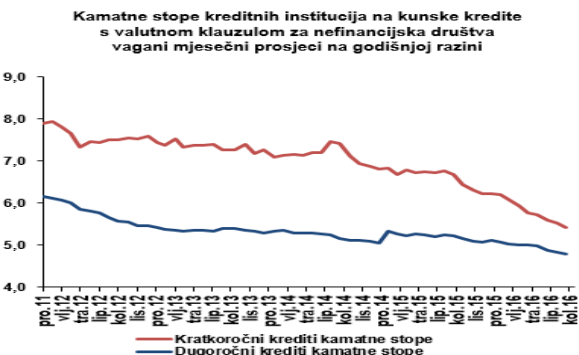
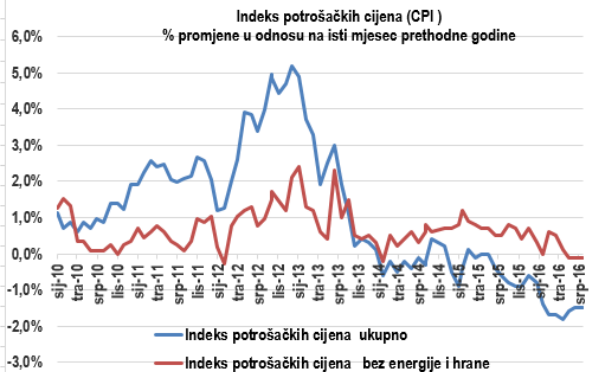
U kolovozu su drugi mjesec negativne vrijednosti inflacije -1,5% i temeljne inflacije -0,1%. Visoki dug uz daljnji trend razduživanja poduzeća. Premija rizika Hrvatske najniža od travnja 2010.godine

U kolovozu vrijednost indeksa potrošačkih cijena zadržao se u negativnom području na istoj razini kao i prethodni mjesec na -1,5%, nastavljajući četrnaesti mjesec trend negativnih vrijednosti, dok su cijene na godišnjem prosjeku niže -1,3%, a na mjesečnoj razini pad se usporio

sa -0,7% na -0,2%. Temeljna inflacija, koja isključuje komponente energije i hrane, kao i prethodni mjesec bilježi negativnu vrijednost u kolovozu od -0,1%. Na zadržavanje negativnih vrijednosti inflacije u Hrvatskoj još uvijek primarni pritisci dolaze od niskih cijena na svjetskom

tržištu ugljikovodika i njihova utjecaja po glavnim skupinama prema namjeni potrošnje ponajprije na kategoriju prijevoza gdje je pad -5,6%, na cijene goriva i maziva za osobna prijevozna sredstva gdje je pad -9,7%, cijene stanovanja pad -2,5%, te sezonski utjecaj cijena hrane sa padom 0,5%, obuće i odjeće pad -1,3%. Privatne poduzetnike pritišće

visoki vanjski dug od 11,2 milijarde eura, a zakašnjela plaćanja su u 2016 u porastu i dosegla su 1,85 milijarde eura, dok se udio teško naplativih kredita zadržava i dalje na oko 30%. Unatoč daljnjem padu kamatnih stopa u srpnju se zadržava višegodišnji trend razduživanja sektora poduzeća. Hrvatska premija rizika izražena kroz petogodišnji CDS se u pola godine spustila za 70-ak baznih bodova, zaključivši prošli mjesec na najnižoj razini od travnja 2010. godine

Premija rizika, Credit default swap (CDS), Spread 5-godina, bazni bodovi

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled , Deutsche Bank

Država	4.5.2015	5.6.2015	30.6.2015	10.7.2015	rujan 2015	listopad 2015	2.12.2015	31.12.2015	1.2.2016	1.3.2016	31.3.2016	29.4.2016	31.5.2016	30.6.2016	29.7.2016	25.8.2016	30.9.2016
Hrvatska	278	267	271	271	281	294	292	301	290	284	269	251	253	237	233	219	200
Česka	48	48	50	51	47	50	51	51	46	46	43	41	41	41	40	41	41
Mađarska	137	143	160	163	168	167	158	162	160	159	150	144	140	159	141	135	119
Poljska	58	66	76	80	74	73	72	72	87	92	88	85	85	98	87	77	74
Rumunjska	111	116	130	133	126	129	131	130	125	126	119	114	115	126	121	112	103

Vanjska trgovina i svijet

U lipnju hrvatski robni izvoz niži za -2,7%. U srpnju industrijska proizvodnja u E28 manja -0,1%, a u EU19 -0,5%. Povećanje Europskog investicijskog fonda za 200 mrd. eura do 2020. Indikator poslovne klime euro zone oporavio se na 0,45 boda

U lipnju ukupni hrvatski robni izvoz, desezonirano, izražen u eurima, niži je za 2,7% na godišnjoj razini, dok je prethodni mjesec rastao za +11,7%. Ukoliko se vrijednost navedenoga pokazatelja izvoza korigira za izvoz brodova i nafte može se pretpostaviti da je tako prilagođeni pokazatelj zabilježio rast od +4,6% u lipnju odnosno +9,3% u svibnju. U srpnju

je industrijska proizvodnja u EU28 bila smanjena za -0,1% sezonsko prilagođeni podaci na godišnjoj razini, poradi pada u energetici od 4,0% i kapitalnih dobara -0,7%, a na mjesečnoj razini smanjenje je -1,0%. U srpnju je industrijska proizvodnja eurozone u odnosu na lipanj oslabila za -1,1%, a za -0,5% u odnosu na lanjski srpanj 2015. što je prvi pad na

godišnjoj razini u zadnja četiri mjeseca i ujedno najveći u zadnjih 20 mjeseci. EK svjesna ograničenih dosega ekspanzivne monetarne politike ECB na dinamiziranje rasta i oživljavanje inflacije predlaže da Europski investicijski fond umjesto 315 milijardi eura do 2018. osigura najmanje 500 milijardi eura do 2020. godine, a ambicija je da se

dosegne 630 milijardi eura do 2022. godine. FED je na sastanku u rujnu zadržao ciljani raspon osnovne kamatne stope na 0,25-0,50%, te ostavio otvorenim njeno povećanje na sastanku u prosincu ukoliko se nastave poboljšanja na tržištu rada i gospodarski rast u pravom smjeru. U rujnu u eurozoni indikator poslovne klime snažno se oporavio na 0,45 boda poradi boljih ukupnih i izvoznih narudžbi, proizvodnih očekivanja i zaliha gotovih proizvoda.

